

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32 med hensyn til maksimalgrænseværdier for uønskede stoffer i foderstoffer (bly, kviksølv, melamin, dioxiner og PCB'er samt decoquinat) (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2002/32 for en række uønskede stoffer i foderstoffer (komité-sag). Forslaget vedrører ændringer af maksimalgrænseværdier for stofferne bly, kviksølv, melamin, dioxiner og PCB'er samt decoquinat i en række fodertyper. Der er gennemført risikovurderinger for de anførte stoffer af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), og de ændrede maksimalgrænseværdier vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable, herunder også for humankonsum området. DTU Fødevareinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget for bly. DTU vurderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier for bly. Forslaget forventes at blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 23. maj 2017. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32 af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 8 (1) i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 23. maj 2017.

Formål og indhold

Forslaget reviderer enkelte maksimalgrænseværdier i bilag I til direktivet om uønskede stoffer i fodestoffer. Nærmere bestemt drejer det sig om grænseværdier for de uønskede stoffer (1) bly i fodertilsætningsstoffet kobber (I)oxid, (2) kviksølv i fodermidler af fisk og vanddyr til fremstilling af foderblandinger til selskabsdyr, (3) melamin i fodertilsætningsstoffet guanidineddikesyre, (4) dioxiner og PCB'er i fisk og vanddyr, der anvendes som fiskemadding samt (5) decoquinat i tilbageholdelsesfoder til slagtekyllinger.

Bly

Virksomheden Animine har sendt en ansøgning til Kommissionen om godkendelse af fodertilsætningsstoffet kobber(I)oxid til alle dyrearter. Ansøgningen blev modtaget af EFSA den 12. september 2014 og EFSA's vurdering blev publiceret den 17. juni 2016. Vurderingsrapporten blev første gang fremlagt på et møde i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 23. juni 2016. EFSA beskriver i rapporten, at otte af ti af de prøver, som Animine indsendte i forbindelse med ansøgningen, indeholdt det uønskede stof bly i større mængder, end hvad der på nuværende tidspunkt generelt er tilladt for forbindelser af sporstoffer. Danmark stemte imod forslaget ved afstemningen den 14. november 2016, idet man lagde afgørende vægt på at sikre en overholdelse af den gældende maksimumsgrænse for bly som uønsket stof, herunder at såfremt der var videnskabeligt grundlag for at vurdere, at et indhold af bly på op til 200 mg bly pr. kg kobber var sikkert, burde den gældende grænseværdi på 100 mg bly pr. kilo tilpasses. På baggrund af problemet med overholdelse af den nuværende generelle grænseværdi har Kommissionen fremsat forslag om, at grænseværdien for bly i fodertilsætningsstoffet kobber(I)oxid sættes op til 200 mg/kg i stedet for den generelt tilladte mængde på 100 mg/kg. Denne højere grænseværdi er allerede gældende for en række andre forbindelser af sporstoffer.

Bly forekommer i små mængder i mange forskellige fødevarer, især som følge af luftforurening. De vigtigste kilder til bly i kosten er vin, frugt og grøntsager samt kornprodukter. Animalske produkter er ikke blandt de vigtigste kilder til bly i kosten. I EU findes allerede grænseværdier for indholdet af bly i de fleste relevante basisfødevarer.

Kviksølv

Kommissionen har fremsat forslag om, at grænseværdien for det uønskede stof kviksølv sættes op fra 0,5 mg/kg til 1,0 mg/kg i fodermidler af fisk, andre vanddyr og produkter fremstillet heraf, der er bestemt til fremstilling af foderblandinger til selskabsdyr (hunde, katte, pryd fisk og pelsdyr).

Forslaget er fremsat, fordi der ved produktion af foder til selskabsdyr ofte bruges biprodukter fra fødevarereproduktionen, herunder fisk og særligt tun. Den foreslåede grænseværdi svarer således til grænseværdien for kviksølv i tun til human fødevarereproduktion.

Selvom grænseværdien for kviksølv i fodermidler af fisk, andre vanddyr m.m. der bruges til fremstilling af foderblandinger til selskabsdyr sættes op, så fastholdes den eksisterende grænseværdi for kviksølv i den endelige foderblanding. Dvs. det er altså kun grænseværdien i ingrediensen, der sættes op.

Melamin

Virksomheden AlzChem AG har sendt en ansøgning til Kommissionen om godkendelse af fodertilsætningsstoffet guanidineddikesyre til slagtekyllinger, slagtegrise og fravænnede smågrise. Guanidineddikesyre indeholder det uønskede stof melamin i større mængder, end hvad der på nuværende tidspunkt

generelt er tilladt for foder. Melamin er en urenhed som stammer fra produktionsprocessen, hvor det dannes som et uundgåeligt sidereaktionsprodukt. EFSA har vurderet, at de påviste mængder af urenheden ikke udgør et sikkerhedsproblem. Derfor har Kommissionen fremsat forslag om, at grænseværdien for melamin i fodertilsætningsstoffet guanidineddikesyre hæves fra 2,5 mg/kg, som er den generelle grænseværdi for alt foder, til 20 mg/kg, hvilket er den højeste koncentration, der er målt.

Dioxiner og PCB'er

Kommissionen har fremsat forslag om, at fisk, andre vanddyr og produkter fremstillet heraf, der anvendes som fiskemadning undtages fra de gældende grænseværdier for de uønskede stoffer dioxiner og PCB'er. Årsagen er, at dioxiner og PCB'er i fiskemadning ikke bidrager til indholdet af dioxiner og PCB'er i fisk til human konsum.

Decoquinat

Produkttypen "Foderblandinger til slagtekyllinger i perioden inden slagtning, hvor brugen af decoquinat er forbudt (tilbageholdelsesfoder)" udgår fra Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 291/2014. Det betyder, at produkttypen ikke længere eksisterer. Dette er baggrunden for, at grænseværdien slettes.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forlagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32 af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes medfører forslaget ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

DTU Fødevareinstituttet har tidligere udtrykt bekymring over, at det nuværende indtag af bly i den danske befolkning (både børn og voksne) er på et niveau, som er sundhedsmæssigt betænkeligt. I forhold til det konkrete forslag, så vurderer DTU Fødevareinstituttet, at en grænseværdi for bly i fodertilsætningsstoffet kobber(I)oxid på 200 mg/kg, ikke vil ændre signifikant på indtaget af bly fra fødevarer, og dermed heller ikke ændre den danske befolkningens indtag af bly.

For kviksølv vurderes forslaget potentielt at kunne hæve kviksølvindholdet marginalt i foder til selskabsdyr. Da forslaget omhandler fodermidler bestemt til fremstilling af foderblandinger til selskabsdyr og da grænseværdien for kviksølv i foderblandinger fastholdes, så vurderes forslaget acceptabelt.

Forslaget til ændring af grænseværdien for bly i kobber(I)oxid og melamin i guanidineddikesyre er udarbejdet på basis af videnskabelige vurderinger fra Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), som har vurderet, at de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdierne er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

Grænseværdien for dioxiner og PCB'er i fiskemadding hæves, men da madding ikke omsættes i fiskene inden de dør, vurderes det ikke have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Grænseværdien for decoquinat fjernes, da den produkttype som grænseværdien gælder for, ikke længere eksisterer i lovgivningen. Forslaget er derfor af ren administrativ karakter og har således ikke indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Det endelige forslag til afstemning foreligger endnu ikke. Forslaget fra april mødet har været i høring på høringsportalen fra den 5.-7. april 2017. Der er ikke indkommet bemærkninger til forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fastsættelsen af grænseværdier for forekomsten af kemiske forureninger i foder. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable. Regeringen støtter ligeledes, at befolkningens eksponering for uønskede stoffer begrænses af hensyn til folkesundheden.

EFSA har vurderet, at der ikke er nogen sundhedsmæssig bekymring ved de foreslåede grænseværdier for de uønskede stoffer bly og melamin.

DTU Fødevareinstituttet har vurderet, at den foreslåede grænseværdi for bly ikke vil ændre signifikant på indtag af bly fra fødevarer og dermed heller ikke vil ændre børns indtag af bly.

De foreslåede ændringer for de øvrige uønskede stoffer; kviksølv, dioxiner og PCB'er samt decoquinat er alle tilpasninger til praktiske og faktiske forhold, som ikke har betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

Dog skyldes en af ændringerne et forslag om godkendelse af et nyt fodertilsætningsstof kobber (I)oxid, som blev sat til afstemning og vedtaget i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 14. november 2016. Dette tilsætningsstof kunne ikke overholde de generelle grænser for bly i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) nr. 2002/32 af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer, hvorfor grænsen nu er foreslået hævet.

Grundnotatet blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. november 2016.

Notatet er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.